

Za posledních 100 let jsme přišli o téměř milion hektarů zemědělské půdy, nejen proto si zaslouží vyšší ochranu, shodli se politici koalice SPOLU. Novelu dnes schválili poslanci v prvním čtení

28.11.2023 - | KDU-ČSL

„Příští rok by měl být průlomový pro českou krajinu, díky naší novele zákona o ochraně zemědělského půdního fondu (ZPF), která by v něm měla nabýt účinnosti, jí do budoucna zaručíme ucelenou ochranu. Půda se musí chránit a udržovat v dobrém stavu i pro další generace. Chceme, aby naše zemědělství bylo šetrné ke krajině a aby naše lesy, půda i voda zvládly co nejlépe dopady probíhající změny klimatu. Chceme proto zlepšit kondici půdy a druhovou pestrost zemědělské krajiny. Význam zemědělské půdy není jen v její schopnosti produkovat. Současná legislativa chrání environmentální funkce půdy, jakou je třeba zadržování vody, jen omezeně. I to naší novelou zákona o ochraně ZPF chceme napravit a mimo jiné převést zodpovědnost za stav krajiny na ty, kdo v ní hospodaří,“ uvedl ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL). „Že je změna potřebná dokazují i čísla, například za posledních 100 let jsme přišli o 900 tisíc hektarů a každý rok se u nás zabere dalších 700 hektarů půdy, což odpovídá 1 000 fotbalovým hřištím. V Česku máme navíc nejvíce hal na počet obyvatel ve střední Evropě. Pro srovnání máme 1100 m² hal na 1000 obyvatel, druhé Polsko má 757 a třetí Slovensko pouze 630. Na druhou stranu tu leží ladem přes 13 000 hektarů brownfieldů,“ odůvodnil nutnost změny zákona ministr Petr Hladík s tím, že nyní je pro novelu klíčová podpora poslanců a senátorů.

Větší ochranu si zaslouží také voda. Havarijní novela vodního zákona, kterou připravilo Ministerstvo životního prostředí, stanovuje podmínky pro větší ochranu vodních toků a také upřesňuje kroky v případě havárií tak, aby se neopakovala ekologická katastrofa na řece Bečvě. „Návrh na základě zkušeností z praxe mnohem jasněji definuje, kdo má v případě havárií jak postupovat. Zvyšuje také výši sankcí za způsobení havárie. Mimo jiné zavádí kontinuální měření vypouštěných odpadních vod od vybraných znečišťovatelů a zřizuje registr, který postupně zahrne všechny výpusti ze zdrojů znečištění do vod povrchových. Novelu schválila vláda v září tohoto roku,“ doplnil k novele vodního zákona ministr Hladík.

„Jde skutečně o největší změny, pokud jde o zákon o ochraně zemědělského půdního fondu. Úspěchem číslo jedna je plnění slibu, který jsme dali, tedy že nebude zastavována ta nejkvalitnější zemědělská půda, kterou v České republice máme. Jsem také rád, že změny v zákoně výrazně posílí ochranu půdy jako nenahraditelné součásti životního prostředí, například pokud jde o erozi. V době probíhající změny klimatu a energetické krize dosud v zemědělské krajině chybí prostor také pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie, který nenaruší zemědělskou produkci a nezatíží zemědělce poplatky za odnímání půdy. Ta zůstane beze změny využívána. Díky agrovoltaice ukotvené novelou budou moci zemědělci v sadech nebo chmelnicích instalovat solární elektrárny, které svou produkcí pokryjí provoz jejich farem,“ uvedl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).

„Jako předseda zemědělského výboru vítám obě novely – jak novelu vodního zákona, tak novelu

zákonu o zemědělském půdním fondu. Jeden centimetr půdy vzniká sto let. To je důvod, proč je třeba půdu chránit, a jsem rád, že právě v tomto zákoně jsme přistoupili k této přísné ochraně zejména těch nejbonitnějších zemědělských půd první a druhé třídy. Chci říct, že je velmi důležité, že právě výstavba těch skladovacích, respektive prodejních ploch a také fotovoltaik bude zákonem na těchto nejvyšších půdách zakázána. Na druhé straně nemá tento zákon ambici regulovat počet prodejen v ČR. Skladovací haly v ČR jednoznačně mohou vznikat, ovšem ne na těch nejvyšších půdách. Takto je ten zákon koncipován," doplnil Michal Kučera (TOP 09), předseda Zemědělského výboru PSP.

„Byl jsem zásadním odpůrcem fotovoltaiky na půdě, ale zejména zkušenost zemědělců v Rakousku mě přesvědčila o efektivitě a prospěšnosti agrovoltaiky pokud je realizována chytře. Ochrana půdy, ke které se vláda zavázala v programovém prohlášení, je v pořádku. O čem, věřím, budeme ještě diskutovat, je, co si představit pod pojmem vyšší veřejný zájem a kdo jej případně reprezentuje," říká Petr Bendl (ODS), místopředseda Zemědělského výboru PSP.

„Množství nejvyšších zemědělských půd v ČR není neomezené a její trvalý úbytek je vážný. Proto je třeba řešit tento stav systémově. Zemědělský svaz volá roky po definování strategické zásoby půdy v kontextu zajištění potravinové soběstačnosti a bezpečnosti. Přísnější ochranu nejvyšších půd vnímáme jako první krok k tomuto cíli a plně ji podporujeme," doplnil předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha. Novelu podpořil také Josef Stehlík z Asociace soukromého zemědělství ČR.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mzp-za-poslednich-100-let-jsme-prisli-o-temer-mili>